

První písemka

1. Písemka je na 30 minut. **Během prvních sedmi minut si musíte vybrat dvě úlohy, které budete řešit, ostatní mi vrátíte!**
2. Z celé písemky můžete získat max. 2 body.

Pište prosím VŽDY postupy! Hodnotím primárně postup, ne výsledek. U složitějších úvah se prosím zkuste vyjadřovat v celých větách.

1 Co nejvíc upravte výraz $\frac{1}{\left(x + \sqrt{x^2 + 1 - \sqrt{4x^2 + 1}}\right)^2} + \frac{1}{\left(x - \sqrt{x^2 + 1 - \sqrt{4x^2 + 1}}\right)^2}$. [1 bod]

2 Každý trojúhelník se stranami a, b, c a úhly α, β, γ musí splnit kosinovou větu: $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos \alpha$. Označme $s = \frac{a+b+c}{2}$.

1. Ukažte, že platí $\sin \frac{\alpha}{2} = \sqrt{\frac{(s-b)(s-c)}{bc}}$, $\cos \frac{\alpha}{2} = \sqrt{\frac{s(s-a)}{bc}}$ a $\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2} = \sqrt{\frac{(s-b)(s-c)}{s(s-a)}}$. [½ bodu]

2. Pro plochu trojúhelníka platí $S = \frac{1}{2}bc \sin \alpha$. Použijte vztahy získané v předchozím bodě a odvoďte z toho **Heronův vzorec** $S = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$. [½ bodu]

3 Ve starém Egyptě zlomky nezapisovali ve tvaru $\frac{a}{b}$ jako my; místo toho všechny zlomky mezi 0 a 1 psali jako součet zlomků ve tvaru $1/n$ (pro $n \geq 2$ přirozené). Ale každý takový zlomek se směl použít jen jednou. Takže např. číslo $\frac{2}{3}$ se nepsalo jako $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$, ale třeba jako $\frac{1}{2} + \frac{1}{6}$.

1. Dokažte, že každý zlomek $\frac{1}{n}$ lze zapsat také jako $\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n(n+1)}$. [½ bodu]

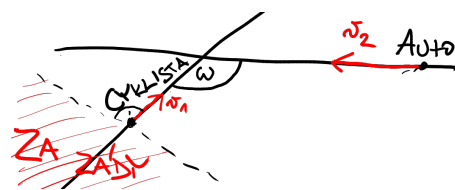
2. Zapište tato čtyři čísla jako součet různých zlomků $1/n$ ($n \geq 2$ přirozené): $\frac{2}{7}$; $\frac{3}{5}$; $\frac{5}{9}$; 1. [1 bod celkem]

3. Dokažte, že jedno a totéž číslo může mít několik různých zápisů v tomto tvaru a že zápis tedy není jednoznačný. (**Nápověda:** Zkuste najít např. druhý způsob, jak zapsat číslo $\frac{2}{3}$. Viz bod 1.) [½ bodu]

4 Dvě rovné silnice se křižují pod úhlem ω . Po každé z nich jede konstantní rychlostí vozidlo.

1. Ukažte, že vidí-li řidič jednoho vozidla to druhé vozidlo stále ve stejném směru, obě vozidla se srazí. [1 bod]

2. Křižovatky s malým ω mohou být nebezpečné pro cyklisty, protože to auto, které je podle bodu 1 srazí, může být celou dobu za jejich zády. Jaký aspoň musí být úhel ω , aby se to nestalo? Počítejte, že cyklisté jezdí rychlostí v_1 , auta rychlostí v_2 , a za zády cyklisty je vše, co se od směru jeho jízdy odchyluje víc než o 90° vlevo či vpravo (viz obrázek). [1 bod]

5 Dokažte, že platí $4 \cos a \cos b \cos c = \cos(a+b+c) + \cos(a+b-c) + \cos(b+c-a) + \cos(c+a-b)$. **Nápověda:** Využijte Eulerův vzorec $\cos x = \frac{1}{2}(e^{ix} + e^{-ix})$. [1 bod]

6 Mějme v komplexní rovině trojúhelník s vrcholy v bodech (tj. komplexních číslech) A, B a C . Označme v tomto trojúhelníku jako obvykle délky stran a, b, c a úhly α, β, γ . Ukažte, že platí

$$\frac{B-A}{A-C} = -\frac{c}{b}e^{-i\alpha}, \quad \frac{C-B}{B-A} = -\frac{a}{c}e^{-i\beta}, \quad \frac{A-C}{C-B} = -\frac{b}{a}e^{-i\gamma},$$

a pomocí těchto vzorců dokažte, že součet úhlů v každém rovinném trojúhelníku je roven π . [2 body]